

 Psykologiavalmennus.fi

Hakuopas valintakoe D

2026

Sisältö

04.
Johdanto

06.
Yleistä valintakokeesta

10.
**Tärkeimmät päivämäärät
2026**

12.

Valintakokeeseen valmistautuminen

17.

Esimerkkitehtäviä valintakokeesta 2025

22.

**Psykologiavalmennuksen kurssien
hyödyt**

Johdanto

Haaveiletko opiskelupaikasta psykologian, logopedian, terveystieteiden tai muun valintakoe D:n koulutusohjelmassa, mutta et tiedä, mistä aloittaa? Et ole yksin. Moni hakija pohtii samoja asioita. Miten rajallisessa ajassa voisi valmistautua tehokkaasti, ja samalla säilyttää motivaation koko kevään ajan.

Tämä opas on kirjoitettu sinulle, joka valmistaudut valintakokeeseen D. Oppaan tietojen ja vinkkien avulla hahmotat selkeästi, mitä menestyminen kokeessa edellyttää, ja miten voit valmistautua kokeeseen suunnitelmallisesti.

Lukuisat hakijat ovat löytäneet tien unelmiensa opiskelupaikkaan Psykologiavalmennuksen avulla. Psykologiavalmennus kuuluu samaan kurssiperheeseen kuin **Ekonomiavalmennus**, jonka tulokset kauppatieteiden opiskelijavalinnoissa ovat olleet poikkeuksellisen vahvat jo vuosien ajan.

Menestys ei kuitenkaan ole sattumaa, vaan seurausta yli 20 vuoden kokemuksesta valmennuskurssien järjestämisessä. Huolellisesti rakennetut materiaalimme ja opettajamme, jotka tuntevat valintakokeen rakenteet ja vaatimukset perinpohjaisesti, tukevat opiskelijoita jokaisessa vaiheessa. Kurssimme perustuvat vahvaan asiantuntemukseen ja jatkuvaan kehittämiseen – jokainen osa on suunniteltu edistämään tehokasta oppimista ja viemään kohti onnistumista.

Valmennuskurssimme etenevät johdonmukaisesti ja auttavat sinua kohti tavoitettasi, opiskelupaikkaa valintakokeen kautta. Tämä opas perustuu siihen, mitä olemme oppineet vuosien varrella. Voit hyödyntää sen vinkkejä, vaikka et vielä olisi mukana kurssilla.

Koko Psykologiavalmennuksen puolesta - opiskelun iloa!

”Keväällä 2025 mahdollisuudet saada opiskelupaikka lähes 10-kertastuivat niillä opiskelijoilla, jotka valitsivat Psykologiavalmennuksen valmennuskurssin.”

Valintakoe D keväällä 2026

Yleistä valintakokeesta

Valintakoe D järjestetään 3.6.2026 klo 14.00 samanaikaisesti seuraavilla paikkakunnilla: Helsinki, Joensuu, Jyväskylä, Kuopio, Maarianhamina, Oulu, Tampere, Turku ja Vaasa.

Koulutusalat, jotka käyttävät valintakoe D

- psykologia
- logopedia
- terveys- ja hoitotieteet
- liikuntabiologia ja valmennustiede

Valintakoe D koostuu **yhteisestä osiosta**, jonka kaikki hakijat suorittavat, sekä **eriytyvästä osiosta**, joka sisältyy vain osaan hakukohteista. **Psykologian ja logopedian hakijat tekevät ainoastaan yhteisen osion.** Muiden alojen hakukohteiden osalta tarkemmat tiedot valintaperusteista löytyvät Opintopolusta.

Valintakokeen kesto

- Yhteinen osio: 3 tuntia
- Eriytyvä osio: 30 minuuttia

Kokeen kokonaiskesto riippuu siitä, mitkä osiot hakija suorittaa.

i.

Valintakoe
järjestetään
3.6.2026
klo 14.00.

Psykologian ja soveltavan psykologian opiskelijavalinnat 2026

Kevään 2026 yhteishaussa psykologian ja soveltavan psykologian uudet opiskelijat valitaan todistusvalinnan ja valintakokeen kautta.

- Noin 70 % aloituspaikoista on varattu ensikertalaisille. (Ensikertalainen = hakija, joka ei ole suorittanut Suomen korkeakoulujärjestelmän mukaista korkeakoulututkintoa eikä ottanut vastaan korkeakoulupaikkaa koulutuksesta, joka on alkanut syksyllä 2014 tai sen jälkeen)
- Todistusvalinnalla täytetään noin 60 % aloituspaikoista, ja siihen voivat osallistua vain ensikertalaiset.
- Aloituspaikkojen määrä on kasvanut Oulun yliopistossa (+4 paikkaa) ja Turun yliopistossa (+10 paikkaa) verrattuna vuoden 2025 valintaan.

Yliopisto	Todistusvalinta (vain ensikertalaiset)	Valintakoevalinta (ensikertalaiset)	Valintakoevalinta (kaikki)	Yhteensä
Helsinki	37	6	19	62
Helsinki, soveltava	48	8	24	80
Itä-Suomi	36	6	18	60
Jyväskylä	64	11	32	107
Oulu	26	6	12	44
Tampere	27	5	13	45
Turku	30	5	15	50
Helsinki, maisteriohjelma			10	10
Yhteensä	268	47	143	458

Logopedian opiskelijavalinnat 2026

- Todistusvalinnassa n. 57 % uusista opiskelijoista valitaan ylioppilastodistuksen perusteella ilman valintakoetta. Tässä valinnassa huomioidaan sekä ensikertalaiset että ei-ensikertalaiset hakijat.
- Valintakokeella valittavien aloituspaikkojen määrä on hieman pienempi kuin edellisvuonna, sillä Tampereen yliopisto on ottanut käyttöön uuden näyttöreitivalinnan.

Näyttöreitivalinnassa opiskelijat voivat tulla valituksi logopedian opintoihin huhti-toukokuussa suoritettavan kurssin opintomenestyksen ja haastattelun perusteella. Tämän valintatavan kautta Tampereelle valitaan 13 opiskelijaa, joista 8 on ensikertalaisia.

Jos valitset näyttöreitivalinnan, siihen kannattaa panostaa täysillä. Se edellyttää hyvää suoriutumista kurssilla ja haastattelussa, ja vie samalla ison osan ajasta ja energiasta, jonka muuten voisi käyttää valintakokeeseen valmistautumiseen. Näyttöreitti tarjoaa mahdollisuuden, mutta vaatii sitoutumista ja tavoitteellista työskentelyä jo kevään aikana.

Yliopisto	Todistusvalinta (vain ensikertalaiset)	Todistusvalinta (kaikki hakijat)	Valintakoevalinta (ensikertalaiset)	Valintakoevalinta (kaikki hakijat)	Yhteensä
Helsinki	11	5	11	5	32
Itä-Suomi	10	4	10	4	28
Oulu	10	4	8	4	26
Tampere	11	4	-	-	15
Turku	11	4	9	4	28
Yhteensä	53	21	38	17	129

Todistusvalinta 2026

Vuoden 2026 yhteishaussa todistusvalinnan pisteytys muuttuu, joten pisterajoja ei voi ennustaa etukäteen. Valintakokeen D koulutusaloilla huomioidaan eri oppiaineita ylioppilastodistuksesta. Lisätietoja ja pisteytystaulukot löydät osoitteesta: yliopistovalinnat.fi/todistusvalinnan-pisteytykset-vuodesta-2026.

Valintakokeen pisterajat (kevät 2025)

- Kevään 2025 kokeen **maksimipistemäärä oli 144,1 pistettä**.
- Psykologian hakukohteissa hyväksymisrajat ovat n. 64 - 75 % maksimipisteistä.
- Logopedian hakukohteissa pisterajat olivat hieman matalampia, n. 57 - 66 % maksimipisteistä.

Valintakokeessa menestyminen edellyttää poikkeuksellisen vahvaa osaamista. Psykologian opiskelupaikan sai vain n. 3,2 % ensisijaisista hakijoista, ja logopediassa hyväksytyjen osuus oli 5,2 %.

Yliopisto	Psykologia ensikertalaiset / kaikki	Logopedia ensikertalaiset / kaikki
Helsinki	105 / 108,1	88,6 / 91,1
Helsinki, soveltava psykologia	92,1 / 93,3	-
Itä-Suomi	95,2 / 96,2	82,6 / 83,6
Jyväskylä	97,6 / 98,5	-
Oulu	96 / 98	87
Tampere	102,7	90,7 / 95,9
Turku	103,2	89,5 / 90,9

Yhteisvalinnan tulokset

Valintakokeen D koulutusalojen yhteisvalinnan tulosten julkistaminen noudattaa valtakunnallisia linjauksia ja valinta etenee valtakunnallisen Kevään 2026 toisen yhteishaun mukaisesti. Tiedot todistusvalinnassa hyväksytyistä julkaistaan viimeistään 25.5.2026. Opiskelijavalinnan tulos näkyy tuolloin sähköisessä järjestelmässä Opintopolussa.

Todistusvalinnan tulokset julkaistaan vasta lähellä valintakoetta, joten valmistautumisen aloittaminen vasta noin viikkoa ennen valintakoetta on liian myöhäistä.

Hakijat, jotka eivät tule valituksi todistusvalinnassa ensimmäiseksi asettamaansa yhteisvalinnan hakukohteeseen, voivat osallistua valintakokeeseen, jonka perusteella valitaan valintakoepistein.

Valintakoevalinnan tulokset ilmoitetaan hakijoille viimeistään 2.7.2026. Opiskelijavalinnan tulos näkyy tuolloin sähköisessä järjestelmässä Opintopolussa.

Valintaperusteet

Samaa valintakoetta käyttävien hakukohteiden valintaperusteissa voi olla eroavaisuuksia esimerkiksi valintakokeen minimipisterajoissa ja todistusvalinnan pisteytyksessä. Löydät kunkin hakukohteen valintaperusteet Opintopolusta.

**Muista nämä tärkeät
päivämäärät keväällä 2026!**

10.3.2026 klo 8.00 - 24.3.2026 klo 15.00

Kevään yhteishaun hakuaika alkaa ja päättyy.

Yksilöllisten järjestelyjen* haku päättyy **31.3.2026 klo 15.**

*Yksilölliset järjestelyt tarkoittavat käytännön apuja valintakokeessa. Niitä voidaan myöntää sairauden, vamman tai muun haitan takia – tarpeesi mukaan. Esimerkiksi voit saada lisäaikaa tai käyttää apuvälineitä.

25.5.2026

**Todistusvalinnan tulokset
julkaistaan viimeistään**

1.6.2026 klo 8.00

**Ennakkomateriaali
julkaistaan**

>>>> 3.6.2026 klo 14.00 <<<<

Valintakoe D valitsemassasi hakukohteessa

2.7.2026

**Valintojen tulokset
viimeistään tiedoksi**

9.7.2026 klo 15.00

**Opiskelupaikka otettava
viimeistään vastaan**

4.8.2026 klo 15.00

Varasijoilta hyväksyminen päättyy

Valintakokeeseen valmistautuminen

Valintakokeessa mitataan valmiuksiasi tiedon omaksumisessa ja soveltamisessa, analyttisessä ja kriittisessä ajattelussa sekä loogisessa päättelyssä. Lisäksi kokeen tehtävissä voidaan arvioida myös todennäköisyyksien, tutkimusaineistojen ja graafien ymmärtämistä ja soveltamista.

Matemaattiset taidot ovat tärkeässä roolissa valintakokeessa

Valmistautuessasi psykologian valintakokeen matemaattisten taitojen vaatimuksiin on tärkeää vahvistaa ennen kaikkea ymmärrystä hyvän laskurutiinin lisäksi. Perustaitoja voi harjoitella lukiokirjojen avulla, erityisesti kurssien MAY1, MAB4, MAB5/MAA8 ja MAB9 sisällöistä. Ne tarjoavat vahvan pohjan esimerkiksi prosenttilaskujen, suhdelukujen, kuvaajien tulkinnan ja yksinkertaisten matemaattisten mallien ymmärtämiseen. Näiden taitojen kehittäminen auttaa hahmottamaan, mitä ilmiöitä tehtävissä kuvataan ja miten numeerista tietoa kannattaa lähestyä. On kuitenkin tärkeää, että ymmärrys kehittyy pelkkää mekaanista laskemista syvemmäksi, sillä kokeessa ratkaisevaa on ilmiöiden tulkinta, lukujen merkityksen oivaltaminen ja tehtävän kokonaisuuden hahmottaminen ennen varsinaisia laskutoimituksia.

Ilman valmennuskurssia valmistautuminen voi silti olla haastavaa, sillä vaikka lukiokirjat antavat hyvän perustan, ne eivät vastaa valintakokeen soveltavaan luonteeseen. Kokeessa edellytetään perustaitojen sujuvaa käyttöä uusissa ja usein yllättävissä tilanteissa, ei pelkästään valmiiden kaavojen suoraviivaista soveltamista. Tehtävissä edellytetään yleensä taitoa yhdistää taulukoiden ja kuvaajien sisältämää tietoa tieteellisten artikkelien sisältämän tiedon kanssa sekä ymmärrystä testaamisen periaatteista. Välillä näissä tehtävissä tulee yhdistää useamman artikkelin tietoja, mikä vaatii kykyä hahmottaa kokonaisuuksia ja vertailla eri lähteiden numeerista ja graafista aineistoa.

Valmennuskurssimme tukevat juuri näiden soveltavien ja analyyttisten taitojen kehittämistä. Harjoittelemme matemaattista ajattelua, tiedon tulkintaa ja analyyttistä päättelyä käytännönläheisesti, jotta opit soveltamaan osaamistasi erilaisissa tehtävätilanteissa. Nämä taidot ovat keskeisiä valintakokeen matemaattisissa osioissa ja ratkaisevia erityisesti valintakoe D:ssä menestymisen kannalta.

Lukion matematiikan opinnot eivät riitä

Valintakoe D edellyttää huomattavasti laajempaa ja syvempää ymmärrystä kuin mitä lukion matematiikan opinnot tarjoavat. Kokeessa ei riitä yksittäisten käsitteiden tai kaavojen muistaminen, vaan hakijalta vaaditaan kykyä soveltaa matemaattista ajattelua uusiin ja erilaisiin tilanteisiin. Tehtävät edellyttävät usein eri osa-alueiden yhdistämistä, esimerkiksi tilasto- ja todennäköisyyslaskennan taitojen soveltamista tieteellisiin artikkeleihin, graafeihin ja loogista päättelyä vaativiin tehtäviin.

Valintakoetehtävät eroavat selvästi lukion harjoituksista. Ne vaativat hyvää luetun ymmärtämistä, olennaisen tiedon tunnistamista ja kykyä soveltaa tietoa ongelmanratkaisussa. Oikean vastauksen löytäminen perustuu käsitteiden ymmärtämiseen ja niiden taitavaan käyttöön, ei mekaaniseen laskentaan.

Kokeen tehtävät ovat soveltavia ja monipuolisia, ja niissä hakijan on osattava tulkita numeerista tietoa, graafeja ja taulukoita sekä hyödyntää niitä osana laajempia aineistokokonaisuuksia. Menestyminen edellyttää analyyttistä ja loogista ajattelua sekä tiedon yhdistelykykyä – taitoja, joita ei voi oppia pelkästään lukion kursseilla.

Varmuus syntyy harjoittelusta

Valintakokeessa menestyminen edellyttää muutakin kuin tiedon hallintaa. Hakijalta vaaditaan kykyä ajatella loogisesti, soveltaa opittua ja toimia paineen alla. Kolmen tunnin koeaika on rajallinen, ja sen aikana on ratkaistava paitsi matemaattisia tehtäviä myös

kokeen muut osiot. Aikapaine ja koetilanteen jännitys asettavat omat haasteensa, ja niiden voittaminen vaatii harjoittelua.

Valmennuskursseillamme harjoitellaan ajankäytön hallintaa ja sitä, miten oma työskentely kannattaa rytmittää valintakokeessa. Harjoituskokeet auttavat löytämään toimivan taktiikan, esimerkiksi missä vaiheessa matemaattiset tehtävät on järkevintä tehdä ja miten aika kannattaa jakaa eri osioiden kesken.

Kokeessa käytössä on valintakoejärjestelmän oma funktiolaskin, joka on toiminnoiltaan pelkistetty verrattuna lukiossa käytettyihin symbolilaskimiin ja laskinohjelmiin. Menestyminen vaatii siksi vahvaa laskurutiinia juuri tämän laskimen ominaisuuksilla. Kurssiemme tehtävät ja harjoituskokeet auttavat harjaantumaan sen käyttöön ja vahvistavat varmuutta koetilanteeseen.

Psykologiavalmennuksen seitsemän harjoituskoea kehittävät sekä tietopohjaa että koetilanteessa tarvittavia valmiuksia, kuten ajanhallintaa, keskittymistä ja paineensietokykyä. Näiden harjoitusten avulla opit toimimaan varmemmin ja tehokkaammin myös silloin, kun tilanne on vaativa ja aika rajallinen.

Looginen päättely valintakokeessa

Valintakoe D mittaa hakijan loogista päättelykykyä laajasti ja monipuolisesti. Loogismatemaattisten tehtävien tavoitteena on arvioida, kuinka hyvin hakija jäsentää tietoa, tekee perusteltuja johtopäätöksiä, yhdistää eri lähteistä saatuja aineistoja ja ratkaisee ongelmia hyödyntäen koetilanteessa annettuja tietoja. Tehtävät eivät perustu kaavojen ulkoa muistamiseen, vaan tilanteen ymmärtämiseen ja johdonmukaisen ratkaisustrategian valintaan. Loogisen päättelyn tehtävät voivat liittyä esimerkiksi aikataulujen tai vaihtoehtojen vertailuun, vaikutusketjujen hahmottamiseen, graafien ja taulukoiden tulkintaan, yksinkertaisten mallien rakentamiseen sekä ehtojen ja rajoitteiden järjestelmälliseen soveltamiseen. Usein kokeessa annetaan myös uusia ja aiemmin tuntemattomia kaavoja, joita hakijan on osattava käyttää osana kokonaisuutta. Tämä edellyttää kykyä muodostaa oma ratkaisumalli, erottaa olennainen epäolennaisesta ja päätellä, mitä annetut ehdot tarkoittavat käytännössä. Aikarajoite korostaa selkeää etenemisjärjestystä ja virheiden välttämistä.

Valmistautuessasi psykologian valintakokeen loogisen päättelyn vaatimuksiin on tärkeää kehittää ymmärrystä ongelmien rakenteesta ja päättelyn periaatteista, ei vain yksittäisten tehtävätyyppien ratkaisemista. Mikään lukion kurssi ei sisällä loogista päättelyä siinä muodossa kuin valintakoe sitä vaatii, erityisesti silloin kun päättelyä on yhdistettävä aineistopohjaiseen materiaaliin. Netistä löytyvät yksittäiset harjoitukset voivat auttaa jonkin verran, mutta ne ovat liian suppeita, jotta valintakokeen edellyttämä kokonaisvaltainen looginen ajattelu hahmottuisi. Siksi harjoittelun kannattaa painottua taitoihin, jotka auttavat jäsentämään tietoa, hahmottamaan ehtoja ja suhteita sekä ymmärtämään tehtävän logiikan ennen ratkaisun etsimistä.

Valmistautuminen ilman valmennuskurssia voi olla haastavaa, sillä valintakoe edellyttää loogisten päättelyiden periaatteiden joustavaa soveltamista uusiin ja ennalta tuntemattomiin tilanteisiin. Haastetta lisää se, että kokeen kaltaista harjoittelumateriaalia on tarjolla hyvin rajallisesti, eikä valintakoea vastaavia kokonaisvaltaisia päättelytehtäviä

juuri löydy verkosta tai oppikirjoista. Tehtävät voivat sisältää monimutkaisia ehtoja ja useita tietolähteitä, jotka on kyettävä yhdistämään selkeäksi kokonaisuudeksi, ja juuri tämä vaatii sellaista päättelyä, johon itsenäinen valmistautuminen harvoin antaa riittäviä välineitä.

Valmennuskurssimme kehittävät juuri näitä loogisen ajattelun ja analyttisen päättelyn taitoja. Harjoittelemme systemaattista ongelmanratkaisua ja ehtojen tulkintaa käytännönläheisesti sekä tehtäväkokonaisuuksia, jotka vastaavat valintakokeen todellisia vaatimuksia. Looginen ajattelu on taito, jota voi kehittää, ja kurssellamme käydään läpi Valintakoe D:lle tyypillisiä päättely- ja ongelmanratkaisutehtäviä. Harjoituksissa opetellaan jäsentämään aineistoja, rakentamaan ratkaisumalleja vaiheittain ja käyttämään tehokkaita strategioita sekä monivalintatehtävissä että soveltavissa laskennallisissa kohdissa. Tavoitteena on, että opit soveltamaan osaamistasi varmuudella myös vaativissa ja monivaiheisissa tehtävissä koetilanteen paineessa.

Tieteellisten artikkelien ymmärtäminen ja soveltaminen valintakokeessa

Valintakoe D sisältää tehtäviä, jotka perustuvat tieteellisiin artikkeleihin tai niihin pohjautuviin aineistoihin. Näiden tehtävien tavoitteena on arvioida hakijan kykyä ymmärtää, jäsentää ja tulkita tutkimustekstiä sekä soveltaa siitä saatua tietoa uusiin tilanteisiin. Tehtävät edellyttävät kriittistä lukutaitoa, keskeisten tutkimustulosten ja käsitteiden tunnistamista sekä valmiutta muodostaa perusteltuja johtopäätöksiä.

Tehtävissä on usein yhdisteltävä tietoa useista lähteistä ja tarkasteltava tutkimuksia laaja-alaisesti. Pelkkä tekstin ymmärtäminen ei riitä, sillä hakijan tulee hallita myös taulukoiden, kuvaajien ja tutkimusasetelmien tulkinta. Viime kevään kokeessa osa tehtävistä sisälsi lisäksi laskennallisia osuuksia, joissa tutkimustietoa sovellettiin numeerisesti. **Osa kokeen tehtävistä pohjautuu ennakkomateriaaliin, joka julkaistaan 1.6.2026 klo 8.00 Yliopistovalinnat.fi-sivustolla.** Materiaali voi sisältää esimerkiksi tieteellisiä artikkeleita tai tutkimusraportteja, ja se voidaan esittää myös englanniksi. Hakijan on siksi tärkeää pystyä lukemaan ja ymmärtämään tieteellistä tekstiä myös vieraalla kielellä.

Tieteellisten artikkelien lukemista harjoitellaan valmennuskursseilla tunnistamalla tutkimustekstien rakenteet, erottamalla päätulokset taustatiedoista ja soveltamalla aineistoa valintakoetyyppisiin tehtäviin. Lisäksi harjoitellaan tehokkaita lukustrategioita ajallisessa paineessa sekä ennakkomateriaalin hyödyntämistä koetilanteessa.

Tutkimusartikkeleihin voi perehtyä myös itsenäisesti. Hyvä tapa on aloittaa tutustumista aiheista, jolloin tekstin rakenne ja keskeiset käsitteet avautuvat helpommin. Lukiessa kannattaa kiinnittää huomiota tutkimuskysymykseen, menetelmiin, tuloksiin ja johtopäätöksiin sekä harjoitella taulukoiden ja kuvaajien tulkintaa. Tiivistelmien kirjoittaminen tai omien kysymysten laatiminen auttaa jäsentämään, mikä tekstissä on olennaista.

Itsenäiseen harjoitteluun liittyy silti omat haasteensa. Tieteellinen kieli voi olla raskasta, ja ilman ohjausta on joskus vaikea arvioida, mihin tekstin osiin tulisi keskittyä. Myös tutkimusasetelmien ja tilastollisten tulosten tulkinta voi tuntua hankalalta, ja koetilanteen aikapaine edellyttää harjoiteltua lukurutiinia. Säännöllinen harjoittelu

kuitenkin vahvistaa vähitellen taitoa löytää tutkimusteksteistä olennainen ja hyödyntää sitä valintakoetehtävissä.

Ota ennakkomateriaalista kaikki irti – onlineopetus apunasi

Ennakkomateriaalin ymmärtäminen ja sen tehokas hyödyntäminen on yksi tärkeimmistä tekijöistä valintakoe D:ssä menestymisessä. Ennakkomateriaalin osuus vaatii paitsi huolellista perehtymistä myös kykyä jäsentää laajaa aineistoa ja tunnistaa sen kanalta keskeiset teemat ja tutkimustulokset nopealla aikataululla, vain parissa päivässä.

Psykologiavalmennus tarjoaa ainoana kurssinjärjestäjänä online-opetusta valintakoe D:n ennakkomateriaalista heti sen julkaisun jälkeen. Yhden päivän aikana kokeneet opettajamme käyvät materiaalin läpi johdonmukaisesti, auttavat rakentamaan kokonaiskuvan ja nostavat esiin olennaisimmat teemat ja mahdolliset painotukset.

Opetuksessa käydään läpi myös, miten ennakkomateriaalin sisältöä voidaan soveltaa valintakoetyypisiin tehtäviin ja miten tekstin yksityiskohdista tunnistetaan ratkaisevia vihjeitä. Tavoitteena on, että opit erottamaan olennaisen nopeasti ja pystyt hyödyntämään ennakkomateriaalin tietoa tehokkaasti koetilanteessa.

Kurssin **viimeinen harjoituskoe** laaditaan ennakkomateriaalin pohjalta ja se **sisältää valintakoetyypisiä kysymyksiä ja tehtäviä**. Näin pääset testaamaan, kuinka hyvin olet omaksunut materiaalin sisällön ja kuinka osaat soveltaa sitä koetilanteen kaltaisissa tehtävissä.

Onlineopetus ja siihen liittyvä harjoituskoe tarjoavat ainutlaatuisen mahdollisuuden syventää ymmärrystä, kysyä tarkentavia kysymyksiä ammattilaisilta ja varmistaa, että olet valmistautunut kattavasti valintakoepäivään.

”Mitä enemmän käytät aikaa lukutekniikan ja tieteellisen artikkelin rakenteen harjoitteluun, sitä helpommaksi ennakkomateriaalin käsittely ja opiskelu muuttuu.”

Esimerkkitehtäviä kevään 2025 valintakokeesta:

A3.1. - On olemassa tunnistettuja tutkimustulosten analysointiin ja esittämiseen perustuvia kyseenalaisia käytäntöjä (questionable research practices, QRPs). Alla on Andraden (2021) englanninkielisestä artikkelista poimittuja ja muokattuja otteita, joissa kuvaillaan näistä muutamaa. Vastaa tekstin perusteella jäljempänä esitettyihin kysymyksiin.

ABSTRACT

Researchers may knowingly or unknowingly violate scientific principles when analyzing their data and, afterward, when communicating their results in their research papers to the scientific community. This article uses examples to briefly present and explain certain of such questionable research practices (QRPs).

HARKing

HARKing means “Hypothesizing After the Results are Known.” HARKing is a QRP wherein a researcher analyzes data, observes a statistically significant result, constructs a hypothesis based on that result, and then presents the result and the hypothesis as though the study had been designed, conducted, and analyzed or at least oriented to test that hypothesis.

However, many important discoveries in science were serendipitously made after, not before, generating and inspecting data. What is important, therefore, is that when hypotheses are made after the results have been examined, the analysis should be acknowledged as having been exploratory or hypothesis generating, and the post hoc hypothesis should be acknowledged as requiring to be confirmed in future research.

This is not to say that exploratory findings are spurious. It merely means that when a finding may be a false positive finding, discovered in an exploratory analysis, this possibility needs to be explicitly communicated to readers.

The biggest danger of HARKing is that it may result in false positive findings gaining lasting presence in mainstream scientific literature. The difference between HARKing and responsible reporting is that the latter will acknowledge that the analyses were exploratory and the acquired result requires formal examination in future research.

Cherry-Picking People who pick cherries will not select fruit that appear unpalatable; so, researchers who cherry-pick are those who select and report only whatever supports their hypothesis. As an example, a researcher may find that, in an antidepressant trial, the study drug was superior to placebo on one but not another depression rating scale and for global improvement but not improvement in quality of life. The researcher cherry-picks only the significant outcomes for the paper that presents the findings; the nonsignificant outcomes are omitted as though those outcomes had not been studied. Or, when discussing the findings of their study, authors may cherry-pick for consideration research that favors their viewpoint and may criticize or even neglect to cite studies that do not support their arguments. Cherry-picking is a QRP because the reader is deceived into seeing a picture that is more favorable than it truly is.

P-Hacking

P-hacking is a QRP wherein a researcher persistently analyzes the data, in different ways, until a statistically significant outcome is obtained; the purpose is not to test a hypothesis but to obtain a significant result. Thus, the researcher may experiment with different statistical approaches to test a hypothesis; or may include or exclude covariates; or may experiment with different cutoff values; or may split groups or combine groups; or may study different subgroups; and the analysis stops either when a significant result is obtained or when the researcher runs out of options. The researcher then reports only the approach

that led to the desired result. P-hacking is very obviously a QRP because the researchers have decided in advance what the data should show.

Fishing Expeditions

The term fishing expedition is used to describe what researchers do when they indiscriminately examine associations between different combinations of variables not with the intention of testing a priori hypotheses but with the hope of finding something that is statistically significant in the data. As an example, a researcher may test every possible sociodemographic, clinical, radiologic, and biochemical variable with every outcome variable available to identify possible predictors of antidepressant response. Very obviously, because of the large number of statistical tests involved, such an exercise would be associated with a high risk of false positive findings. Fishing expeditions may be followed by HARKing.

Lähde: Andrade, C. (2021). HARKing, Cherry-Picking, P-Hacking, Fishing Expeditions, and Data Dredging and Mining as Questionable Research Practices. The Journal of Clinical Psychiatry, 82(1).

Kysymyksissä A3.1.1 ja A3.1.2 tehtävänäsi on vastata, onko väittämä tosi vai epätosi yllä olevaan tekstiin perustuen.

A3.1.1 - On kyseenalaista julkaista sellaisia tuloksia, jotka tulevat esille vasta aineiston analysointivaiheessa.

- a) Tosi
- b) Epätosi
- c) Jätän vastaamatta kysymykseen.

A3.1.2 - On suositeltavaa, että tilastollinen analyysi tehdään useammalla tavalla ja että käytetään useita erilaisia mittareita ja raportoidaan sitten ne, jotka selkeimmin tukevat hypoteesin mukaista tulosta.

- a) Tosi
- b) Epätosi
- c) Jätän vastaamatta kysymykseen.

A3.1.3 - Tohtori X tutkii, onko uusi lääke tehokas ahdistusoireiden vähentämisessä. Alkuperäinen tilastollinen analyysi osoittaa, että lääkettä saanut potilasryhmä ei hyötynyt merkitsevästi enemmän kuin lumelääkettä saanut ryhmä. Tutkija ei kuitenkaan anna periksi, vaan päättää kokeilla erilaisia tilastollisia menetelmiä ja manipulaatioita. Hän muuttaa kynnysarvoja sille, mikä katsotaan merkittäväksi ahdistusoireiden vähenemiseksi ja jakaa osallistujat alaryhmiin iän perusteella, minkä jälkeen käy ilmi, että nuorilla osallistujilla lääke vähentää ahdistusta lumelääkettä enemmän, minkä hän myös raportoi. Mihin edellä mainituista kyseenalaisista tutkimuskäytänteistä tohtori X turvautui?

- a) HARKing
- b) Cherry-picking
- c) P-hacking
- d) Fishing
- e) Jätän vastaamatta kysymykseen.

A3.1.4 - Mikä seuraavista on tekstin perusteella todennäköisin seuraus kyseenalaisista käytänteistä?

- a) Tutkijat, joutuvat rikosoikeudelliseen vastuuseen, jos jäävät kiinni kyseenalaisista käytänteistä.
- b) Suuri yleisö menettää luottamuksensa tieteeseen.
- c) Vaikutuksia, joita ei oikeasti ole olemassa, aletaan pitää tosina.
- d) Nuoret tutkijat oppivat jo uransa alussa kyseenalaisia käytäntöjä.
- e) Jätän vastaamatta kysymykseen.

A3.1.5 - Mikä seuraavista pitää paikkansa suhteessa eksploratiiviseen analyysiin?

- a) Sillä pyritään vahvistamaan tai kumoamaan ennalta suunniteltu hypoteesi.
- b) Eksploratiivinen analyysi on esimerkki kyseenalaisesta käytänteestä.
- c) Eksploratiivisen analyysin tuottamat tulokset on hyvä yrittää toistaa jatkotutkimuksin. Tutkimusraportissa on tärkeää, että ei erikseen painoteta sitä, mikä tulos on ollut ennustettu ja mikä eksploratiivisella analyysillä saatu.
- d) Jätän vastaamatta kysymykseen.

A5.1. - Osteoporoosin määritelmä perustuu DXA-mittauksesta saatuun absoluuttiseen luuntiheysarvoon (BMD, bone mineral density, g/cm²). Keskihajonta (standard deviation, SD) on hajontaluku, joka kuvaa keskimääräistä poikkeamaa odotusarvosta tai populaation keskiarvosta. Mikäli luuntiheys on 2,5 keskihajontaa pienempi kuin terveiden 20–40-vuotiaiden naisten keskimääräinen luuntiheys (eli ns. T-luku on pienempi kuin -2,5), on kyseessä osteoporoosi. Luuntiheyden väheneminen eli osteopenia puolestaan määritellään luuntiheytenä, joka on 1,0–2,5 keskihajontaa pienempi kuin edellä mainittu nuorten aikuisten keskimääräinen luuntiheys (-2,5 ≤ T-luku ≤ -1,0).

T-luku lasketaan kaavalla $(BMD_{\text{potilas}} - BMD_{20-40\text{-vuotiaat}}) / SD_{20-40\text{-vuotiaat}}$

A5.1.1 - Mikä tässä viiteaineistossa on osteoporoosin raja-arvo ilmaistuna absoluuttisena tiheysarvona? Anna tulos kahden (2) desimaalin tarkkuudella.

A5.1.2 - Mikä on potilaan A T-luku? Anna tulos yhden (1) desimaalin tarkkuudella.

A5.1.3 - Mikä on potilaan B T-luku? Anna tulos yhden (1) desimaalin tarkkuudella.

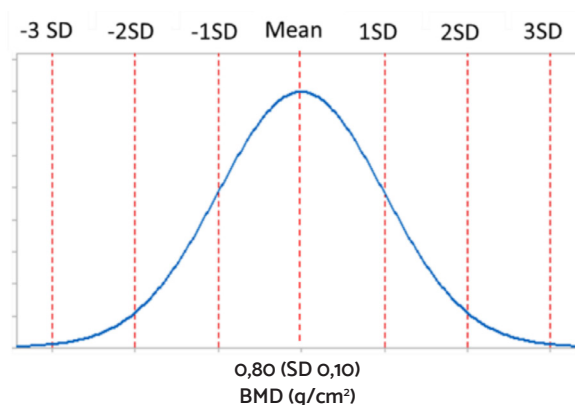
A5.1.4 - Onko kysymyksessä esitetyllä potilaalla A

- a) normaali luuntiheys
- b) osteopeninen luuntiheys
- c) osteoporoottinen luuntiheys?
- d) Jätän vastaamatta kysymykseen.

A5.1.5 - Onko kysymyksessä esitetyllä potilaalla B

- a) normaali luuntiheys
- b) osteopeninen luuntiheys
- c) osteoporoottinen luuntiheys?
- d) Jätän vastaamatta kysymykseen.

Kuvio 1. 20–40-vuotiaiden luuntiheyden jakauma kuvitteellisessa viiteaineistossa:

Taulukko 1. Esimerkkipotilaiden luun tiheysarvot.

	BW (kg)	BMI (kg/m ²)	BMC (g)	BMD (g/cm ²)	Area (cm ²)
Potilas A	77,4	24,6	2,80	0,50	3,9
Potilas B	63,6	28,1	3,00	0,65	4,0

A5.3. - Olet kriminaalipsykologi, joka tutkii murhaepäilyä. Poliisin tutkimusryhmä on rajannut mahdollisen rikospaikan kolmeen toisistaan kaukana sijaitsevaan vaihtoehtoon: A, B ja C. Tutkimusryhmän täytyy ehtiä oikeaan paikkaan mahdollisimman nopeasti, jotta todistusaineisto ei pilaannu. Aluksi pidät kaikkia kolmea paikkaa yhtä todennäköisinä rikospaikaksi. Epäillyn ollessa läsnä ehdotat tutkimusryhmälle paikkaan A lähtöä. Sen kuultuaan epäilty reagoi ja esittää kiistattomat todisteet, joiden mukaan hän ei ole voinut olla paikassa C.

Tiedät epäilystä kaksi keskeistä asiaa:

1. Hän lähes varmasti on syyllinen, mutta ei halua jäädä kiinni.
2. Hän pyrkii vaikuttamaan yhteistyöhaluiselta, koska se voi vähentää häneen kohdistuvia epäilyjä ja mahdollisesti lieventää tuomiota.

Näiden tietojen perusteella sinun on arvioitava, mitä epäillyn reaktio kertoo rikospaikan todellisesta sijainnista.

A5.3.1 - Yleisen edun ja rikostutinnan onnistumisen kannalta sinun kannattaa...

- a) Pitää voimassa alkuperäinen ehdotuksesi ja lähettää tutkimusryhmä paikkaan A.
- b) Muuttaa alkuperäistä ehdotusta ja lähettää tutkimusryhmä paikkaan B.
- c) Ei ole väliä, lähettääkö tutkimusryhmän paikkaan A vai B, kunhan paikkaan C ei tuhleta aikaa.
- d) Jätän vastaamatta kysymykseen.

A5.3.2 - Epäilyistä yhdellä prosentilla on häiriö X, joka merkitsee syyntakeettomuutta. Käytössäsi on häiriölle X testi, jonka luotettavuus on 95 %.

Tämä tarkoittaa seuraavaa:

- Jos henkilöllä on häiriö X, testi antaa positiivisen tuloksen 95 % testikerroista.
- Jos henkilöllä ei ole häiriötä X, testi antaa negatiivisen tuloksen 95 % testikerroista.

Oletetaan, että epäilty tekee kaikkensa välttääkseen tuomion. Voidaan siis olettaa, että syytetty joka tapauksessa haluaisi testin, oli hänellä häiriötä tai ei. Hänen puolustusasianajajansa vaatii sinulta testin suorittamista. Testituloksella on positiivinen, eli se viittaa häiriöön X.

Mikä seuraavista vaihtoehtoista on lähimpänä todennäköisyyttä sille, että epäillyllä todella on häiriö X tämän testituloksen perusteella?

- a) ~5 %
- b) ~17 %
- c) ~83 %
- d) ~95 %
- e) Todennäköisyyttä ei voi arvioida.
- f) Jätän vastaamatta kysymykseen

Tule mukaan Psykologiavalmennukseen!

Psykologia, logopedia, mutta myös terveystieteet ja hoitotieteet ovat erittäin suosittuja hakukohteita, ja kilpailu opiskelupaikoista on kovaa. Todistusvalinnalla täytetään noin 60 % aloituspaikoista, ja ne menevät lähes poikkeuksetta ensikertalaisille, joilla on erinomainen ylioppilastodistus.

Valintakoe on monelle hakijalle ainoa väylä opiskelupaikkaan. Esimerkiksi viime vuonna ensisijaisia hakijoita psykologian koulutusohjelmiin oli lähes 6 000, mutta valintakokeen kautta hyväksyttiin noin 190 opiskelijaa – vain noin kolme prosenttia hakijoista. Silti joka vuosi **sadat hakijat onnistuvat valintakokeessa ja saavuttavat unelmiensa opiskelupaikan.** Mikä heidän salaisuutensa on? He ovat valmistautuneet paremmin kuin muut.

Valintakokeessa menestyminen ei ole sattumaa. Ilman suunnitelmallista valmistautumista opiskelupaikan saaminen on lähes mahdotonta. Parhaiten pärjäävät ne, jotka harjoittelevat määrätietoisesti ja käyttävät tehokkaita menetelmiä. Menestyminen edellyttää hyvää tiedonhallintaa, kykyä soveltaa kokeessa annettuja tietoja monipuolisesti sekä taitoa toimia paineen alla.

Valmennuskurssimme antaa sinulle juuri nämä taidot ja työkalut. Se ei ole oikotie onneen, vaan selkeä ja varma reitti kohti omaa opiskelupaikkaasi.

Uutena elementtiä keväälle 2026 tarjoamme kurssilaisillemme psyykkisen valmennuksen, josta saa yksityiskohtaisia ohjeita koko kevään kestävässä valmistautumisprosessiin sekä itse valintakoetilanteeseen. Olemme myös lisänneet keväälle 2026 soveltavan matematiikan opetuksen osuuden, joka vahvistaa entisestään kurssilaisten taitoa käsitellä aineistojen matemaattisia osuuksia.

Kun haluat valmistautua parhaalla mahdollisella tavalla valintakokeeseen D, tule mukaan Psykologiavalmennukseen ja menesty!

Esimerkki sisällöstä: Helmikuussa 2026 alkava online-opetuskurssi

Kurssin toteutus:

- Opetusta iltaisin 4 oppitunnin (ot) opetuskertoina arkisin pääsääntöisesti klo 17.00 alkaen.
- Opetus Zoom-ohjelman kautta, joten voit osallistua, mistä vain tietokoneella, tabletilla tai älypuhelimella.
- Kaikki opetustallenteet ovat käytettävissäsi kurssin aikana. Pääset kertaamaan oppituntien sisältöjä rajattomasti.
- Meillä on markkinoiden laajin itseopiskelumateriaali. Digitaalinen oppimisympäristö on käytössäsi heti ilmoittautumisesi jälkeen. Voit käyttää oppimisympäristöä rajatta kevään 2026 valintakokeeseen D asti.

Sisältö ja laajuus: (Oppitunti = 45 minuuttia)

- Alkuinfo ja opiskelutekniikka, 5 ot
- Matemaattisten perustaitojen opetus, 16 ot
- Tilastollisten menetelmien opetus, 28 ot
- Soveltavan matematiikan opetus, 12 ot
- Loogisen päättelyn opetus, 24 ot
- Aineiston ja artikkelien opiskelutekniikka, 14 ot

Lisäsisällöt:

- Psyykkinen valmennus valmistautumiseen ja koetilanteeseen, 3 ot
- Tutorien kyselytunnit, 5 ot

Harjoituskokeet:

- 7 kpl harjoituskoe, jotka on laadittu huolella vastaamaan valintakoe D.
- Saat tarkat malliratkaisut sekä vaativimpiin tehtäviin on käytössä myös videoratkaisut.
- Vertaat harjoituskokeiden avulla helposti omaa tasoasi muihin kurssilaisiin ja tiedät, miten opiskelusi oikeasti etenee.

Laajin itseopiskelumateriaalimme (Verkkokurssi Premium):

- Luentotallenteet kaikesta opetuksesta.
- Teoria verkossa digitaalisina oppimispolkuina sisältäen myös opetusvideoita.
- Matematiikan perustaitojen kertaus -lisäosio, jonka avulla voit kerrata ja kehittää matematiikan perustaitojasi.
- Yli 1000 harjoitustehtävää + tarkat malliratkaisut
- Kysymys- ja keskustelupalstat
- Virtuaaliopettajamme auttaa sinua itseopiskelussa.
- Oppimiskone®, joka tarjoaa rajattoman määrän harjoitustehtäviä erikokoisina tehtäväpaketteina.
- Kertaustoiminto, jonka avulla saat kerrattua ne harjoitustehtävät, joihin vastasit edellisen kerran väärin.

 Psykologiavalmennus.fi

Hakuopas 2026